

Van
Wethouder M. Mulder

Kenmerk
85257

Aan
Gemeenteraad

Kopie aan

Datum
19 maart 2019

Onderwerp
Investeringen sportparken

Onderhoud sportparken

In de vorige coalitieperiode heeft het college gesprekken gevoerd met de gebruikers van de sportparken Wilhelmina en De Bilderberg om in navolging van de 'niet kernsportparken' ook het beheer en onderhoud van deze 'kernsportparken' over te dragen aan de gebruikers. Ondanks herhaald overleg met betrokken partijen is deze overdracht niet gerealiseerd met als consequentie dat het beheer en onderhoud voorlopig nog wordt uitgevoerd door team BOR. In afwachting van de onderhandelingen over de overdracht van beheer en onderhoud is uitsluitend het noodzakelijke onderhoud uitgevoerd op de sportparken en zijn investeringen en renovaties niet uitgevoerd.

Waarom zijn de investeringen nu nodig?

Er is afgesproken dat er in het traject van de nieuwe sportnota (sportakkoord), samen met de betrokken sportverenigingen, wordt bekeken of het overdragen van het beheer en onderhoud van deze kernsportparken haalbaar en wenselijk is. Tussen de gemeente, stichting Doelum en de gebruikers van het Wilhelminasportpark is de intentie overeengekomen dat partijen na realisatie van het kunstgrasveld met elkaar in overleg treden. Dit om te komen tot een samenwerkingsovereenkomst waarin het beheer, onderhoud en exploitatie van het Wilhelminasportpark aan Doelum wordt overgedragen. Hiermee wordt een verdere verzelfstandiging van de sportparken gerealiseerd. Met de gebruikers van sportpark de Bilderberg is afgesproken dat de gesprekken over overdracht van beheer, onderhoud en exploitatie worden hervat na afronding van de renovatie van het kleedgebouw.

Uitgaande van overdracht van beheer en onderhoud zijn er de volgende argumenten voor de voorgestelde investeringen:

1. De voorgestelde investeringen zijn noodzakelijk om de juiste randvoorwaarden voor deze gesprekken over overdracht op zowel Wilhelminasportpark als De Bilderberg te creëren. Breekpunt in de eerdere gesprekken over de overdracht van beheer en onderhoud was o.a. de huidige kwaliteit van de sportparken. De voorstelde investeringen dragen er toe bij dat er wordt voldaan aan de door ons zelf gestelde kwaliteitseisen, waarmee er een goede 0-situatie ontstaat als basis voor gesprekken over overdracht van beheer en onderhoud.
2. Door een toename van het aantal teams op sportpark de Bilderberg dreigt een capaciteitsprobleem op dit sportpark. De aanpassing van veld A is noodzakelijk om een capaciteitsprobleem te voorkomen.
3. De voorgestelde maatregelen (automatische berekening) dragen bij aan arbeidsextensief beheer en onderhoud. Hierdoor is minder personele capaciteit nodig.
4. Het gebruik van bestrijdingsmiddelen op sportaccommodaties is verboden. Door de Green Deal geldt hiervoor een overgangsperiode tot 2020. De voorgestelde investeringen dragen bij aan de voorwaarden van de Green Deal. Zie hiervoor de toelichting bij de beantwoording van de vragen vanuit de commissie.
5. De investeringen in LED-verlichting en automatische berekening dragen bij aan de duurzaamheidsambities die wij hebben gesteld.

6. Met dit besluit is het mogelijk om voor 1 mei een aanvraag in te dienen voor compensatie van (een deel van) het btw-nadeel (SPUK).
7. Indien er geen overdracht plaats vindt, blijft het beheer en onderhoud een taak van de gemeente. Dan zijn de voorgestelde investeringen noodzakelijk en gelden dezelfde argumenten als hierboven. De aanvulling hierbij is dat de huidige formatie-inzet dan niet toereikend is voor het uitvoeren van de benodigde werkzaamheden.

Wat als u het voorstel niet overneemt?

Op het moment dat het voorstel niet wordt overgenomen of besluitvorming hierover wordt uitgesteld heeft dit de volgende consequenties:

- De gesprekken met de partijen om te komen tot verzelfstandiging worden bemoeilijkt. Dit was in eerdere gesprekken met de gebruikers een breekpunt.
- We voldoen niet aan de bepaalde kwaliteitseisen voor de sportaccommodaties
- Duurzaamheidsambities worden niet gerealiseerd.
- Het alsnog blijven voldoen aan de Green Deal brengt extra kosten met zich mee.
- Er is extra personeel nodig om de onderhoudswerkzaamheden uit te kunnen voeren.
- Het is niet mogelijk om voor 1 mei 2019 een aanvraag in te dienen voor de btw compensatieregeling (SPUK) voor uitgaven in 2019.

Het plan binnen de huidige financiële kaders houden

Om het plan binnen de financiële kaders (dotatie voorziening) te houden, kunt u beslissen om nu niet te investeren in duurzame LED-verlichting. Deze keuze draagt dan niet bij aan onze duurzaamheidsambitie en verlaging van de energierekening. Het aanbrengen van LED-verlichting is niet noodzakelijk om te voldoen aan onze kwaliteitseisen. De huidige armaturen kunnen nog even mee. Na een eventuele overdracht is het aan de gebruikers om hierin te investeren. Bij geen overdracht kan altijd nog de keuze voor LED-verlichting worden gemaakt.

In onderstaande tabellen de financiële consequenties van voorgestelde onderhoudsplan. Tabel 1 is inclusief investeren in LED verlichting en tabel 2 exclusief investeren in LED verlichting. Als er wordt afgezien van investeren in LED verlichting daalt de totale investering met 95K, waardoor de jaarlast over de periode van 10 jaar verminderd. Per saldo geeft dit een voordeel. In het voorstel geven wij aan om de meerjarenraming om de 2 jaar te actualiseren om deze actueel te houden.

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Bestaand voorstel met nuancerend investering												
Voorziening wordt anders per 1/1/20xx	0	0	10.702	21.405	24.620	28.734	22.281	18.733	15.426	19.380	12.201	
Dotatie	23.708	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	
Uitname per 31/12/20xx	-23.708	-1.298	-1.298	-8.785	-7.886	-18.453	-15.549	-15.307	-8.047	-19.179	-24.200	
	0	10.702	21.405	24.620	28.734	22.281	18.733	15.426	19.380	12.201	1	
Bestaande meerjarig begrote dotatie	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	
Voordeel in de voorjaarsnota	16.797	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	
Stelpost kapitaallasten bij investeringen van € 389.320												
Nadeel in de voorjaarsnota	18.486	33.193	35.705	37.207	38.332	39.067	39.531	39.953	41.285	42.233	29.050	
Per saldo betekent dit per jaar	1.689	4.688	7.200	8.702	9.827	10.562	11.026	11.448	12.780	13.728	545	
Naaft voordeel op energielast	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	
<i>NB; de investeringen volgen niet in alleen kalenderjaar 2019; Er wordt echter wel gebaseerd op dit plan rekening gehouden met de kapitaallast. Dat betekent dat er jaarlijks nog keuzes mogelijk zijn, om deze investeringen wel of geen doorgang te geven.</i>												
Netto Invest. (btw en SPUK verwerkt)	389.320	255.420	31.025	21.725	15.000	15.000	8.310	8.340	8.100	18.900	7.500	0

Omschrijving	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	
Bestaand voorstel zonder LED-verlichting												
Voorziening wordt anders per 1/1/20xx	0	0	10.702	21.405	24.620	28.734	22.281	18.733	15.426	19.380	12.201	
Dotatie	23.708	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	
Uitname per 31/12/20xx	-23.708	-1.298	-1.298	-8.785	-7.886	-18.453	-15.549	-15.307	-8.047	-19.179	-24.200	
	0	10.702	21.405	24.620	28.734	22.281	18.733	15.426	19.380	12.201	1	
Bestaande meerjarig begrote dotatie	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	40.505	
Voordeel in de voorjaarsnota	16.797	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	28.505	
Stelpost kapitaallasten bij investeringen van € 294.320 (zonder LED-verlichting)												
Nadeel in de voorjaarsnota	11.610	21.682	24.408	26.124	27.462	28.411	29.087	29.722	31.268	32.430	24.202	
Per saldo betekent dit per jaar	-5.187	-6.823	-4.097	-2.381	-1.043	-94	582	1.217	2.763	3.925	-4.303	
Afgezien van nadeel op stijgende energielast	voordeel	voordeel	voordeel	voordeel	voordeel	voordeel	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel	voordeel	
<i>NB; de investeringen volgen niet in alleen kalenderjaar 2019; Er wordt echter wel gebaseerd op dit plan rekening gehouden met de kapitaallast. Dat betekent dat er jaarlijks nog keuzes mogelijk zijn, om deze investeringen wel of geen doorgang te geven.</i>												
Netto Invest. (btw en SPUK verwerkt)	294.320	160.420	31.025	21.725	15.000	15.000	8.310	8.340	8.100	18.900	7.500	0

Onderwerp

Investeringen sportparken

Datum

Kenmerk

Pagina

19 maart 2019

2 van 4

Vragen uit de commissie

Tijdens de commissievergadering van dinsdag 12 maart zijn er een aantal vragen gesteld. Hieronder de schriftelijke beantwoording van deze vragen.

Wel of niet besproeien gezien klimaatverandering?

De sportparken in de gemeente Renkum liggen op een stuwwal. De ligging op een stuwwal betekent een te lage grondwaterstand om de wortels van de grasplanten te bereiken. Daarnaast is de humusrijke toplaag vaak niet dikker dan 35cm en zakt het (regen)water daarna weg in het grove zand. De consequentie hiervan is dat er zodra het een aantal dagen droog er beregend zal moeten worden om de aan de water behoefte van de grasplanten te voldoen. Wanneer dit niet gebeurt stopt de ontwikkeling van de grasplant en sterft deze uiteindelijk af.

Aangezien de meest warme en droge perioden samenvallen met de herstel periode van de velden (juni t/m augustus) is het beregenen van de sportvelden noodzakelijk. Door de klimaatverandering wordt deze noodzaak alleen maar groter zoals in de zomer van 2018 is gebleken toen wij 7 weken lang alle dagen dag en nacht hebben moeten beregenen.

Dit was zeer arbeidsintensief en gezien het feit dat dit door de omstandigheden ook overdag moest gebeuren inefficiënt (water verwaait en verdampt overdag meer).

Door de berekening verder te automatiseren is het mogelijk veel meer 's nachts te beregenen hetgeen duurzamer en tot 40% efficiënter is dan overdag. Daarnaast vraagt geautomatiseerde beregening minder personele inzet hetgeen bij verzelfstandiging een pré is. De huidige personele bezetting is onvoldoende om op de huidige wijze (deels geautomatiseerd, met haspels en hydranten) te blijven beregenen, waarbij de huidige haspels bovendien vervangen moeten worden. De kosten hiervan bedragen ca. €15.000.-.

Voor het kunnen voldoen aan de Green Deal (wettelijke verplichting) is het van belang te zorgen voor een gezonde en gesloten grasmat. Dit voorkomt namelijk de vestiging van onkruiden in de velden. Voorkomen is beter dan te moeten ingrijpen met kostbare en milieubelastende mechanische handelingen (o.a. wiedeggen verticuteren of totale renovatie), welke vanuit de Green Deal verplicht zijn uit te voeren alvorens er een beroep op de uitzondering voor het gebruik van chemische middel en te kunnen doen. Ook moet er worden bijgehouden welke inspanning er gedaan worden om de vestiging van onkruiden te voorkomen

Kortom het nu investeren in moderne beregeningssystemen heeft de volgende voordelen:

- Duurzamer, minder waterverbruik door 's nachts te beregenen.
- Minder arbeidsintensief.
- Kwalitatief betere velden, met op termijn minder onderhoudskosten.
- Voldoen aan de Green Deal.
- Valt samen met het vervangen van de haspels (hoeft dan niet meer).

Subsidiemogelijkheden

Voor sportverenigingen is er de subsidieregeling stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties. Duurzame investeringen zoals LED-verlichting vallen onder deze regeling. Via deze regeling kan LED-verlichting die voldoet aan de voorwaarden voor maximaal 35% worden gesubsidieerd. Ook bestaat er de mogelijkheid om hierop aanvullend nog een beroep te doen op provinciale regeling 'stimulering energiebesparing bij bedrijven en instellingen'.

Onderwerp

Investeringen sportparken

Datum

19 maart 2019

Kenmerk

Pagina

3 van 4

Overzicht uitgaven vanaf 2016

Uitgaven voor sportpark Wilhelmina en De Bilderberg

WILHELMINA	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Renovaties en groot onderhoud velden (incl. toebehoren)						2.500	
Renovaties overig sportpark					12.000		3.790
Exploitatie en huren	42.855	44.132	45.156	46.179	-3.156	2.354	-3.168
Regulier onderhoud sportpark	24.231	24.231	24.231	24.231	13.336	15.300	43.565
Overig (0-methng sportparken 50%)						8.828	
subtotaal	67.086	68.363	69.387	70.410	22.180	28.982	44.187
BILDERBERG	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Renovaties en groot onderhoud velden (incl. toebehoren)					26.950		2.954
Renovaties overig sportpark							
Gebouwen investeringen					135.000		15.274
Kwijting schulden in relatie tot faillissement Ostrabeke/kleedgebouw					88.019		
Exploitatie en huren	-2.699	-2.699	-2.699	1.373	13.566	16.471	6.463
Regulier onderhoud sportpark	18.993	18.993	18.993	18.993	17.384	13.900	36.255
Overig (0-methng sportparken 50%)						8.828	
subtotaal	16.294	16.294	16.294	20.366	280.919	39.199	60.946
Algemeen	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Voorziening renovaties groot onderhoud	40.505	40.505	40.505	40.505			
Personeel	113.836	113.836	113.836	113.836	125.146	172.654	182.702
TOTAAL Wilhelmina en Bilderberg	237.721	238.998	240.022	245.117	428.245	240.835	287.835

Groen gearceerd uitgaven die zijn/worden besteed aan het onderhoud van velden en toebehoren.

Investeringen in kunstgras

In 2018 is er € 450.000 beschikbaar gesteld voor de realisatie van een kunstgrasveld op sportpark Wilhelmina. De definitieve afrekening hiervan volgt.

In 2014 is er € 206.910 bijgedragen aan de realisatie van een kunstgrasveld op sportpark De Bilderberg (50% van de totale investering).

De kapitaal- en rentelasten vallen in bovenstaand schema onder "exploitatie en huren".

Tractie

Tractie is niet opgenomen in bovenstaande overzicht. De totale jaarlijkse kosten die worden doorbelast naar onderhoud sportaccommodaties is ca. €64.000. Voor vervanging van de tractie is in 2018 gekozen voor een oplossing die past in de mogelijke verzelfstandiging, personeel en duurzaamheid. Hiervoor is de keuze gemaakt te gaan maaien met robotmaaiers.